

Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

Informatīvais ziņojums sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 30.oktobra protokollēmuma „Informatīvais ziņojums „Par Latvijas kā Eiropas Savienības dalībvalsts saistību izpildi laika periodā līdz 2013.gada 1.februārim un par ierosinātajām (turpinātajām) pārkāpuma procedūru lietām pret Latviju laika periodā līdz 2012.gada 1.oktobrim”” (protokols Nr.60 48.§) 10.punktu.

Atbilstoši protokollēmuma 10.punktam informatīvajā ziņojumā iekļauta informācija par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) kompetencē esošo direktīvu pārņemšanu:

1. direktīvām, kuru pārņemšanas termiņš iestāsies laika periodā no 2012.gada 1.oktobra līdz 2013.gada 1.februārim;
2. direktīvām, par kurām uzsāktas (laika periodā no 2012.gada 1.februāra līdz 2012.gada 1.oktobrim) un turpinātas pārkāpuma procedūru lietas.

Informatīvajā ziņojumā nav iekļauta informācija par to direktīvu ieviešanu, kas izriet no Latvijas pievienošanās Eiropas Savienībai pārejas noteikumu saistību nosacījumiem.

1. Informācija par direktīvām, kuru pārņemšanas termiņš iestāsies laika periodā no 2012.gada 1.oktobra līdz 2013.gada 1.februārim

1.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 24.novembra Direktīva 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (turpmāk – Direktīva 2010/75/ES), kuras pārņemšanas termiņš iestāsies 2013.gada 7.janvārī.

Šobrīd saistībā ar Direktīvas 2010/75/ES prasību pārņemšanu Valsts izpildes pasākumu paziņošanas sistēmā (turpmāk – VIPPS) paziņoti Ministru kabineta 2011.gada 24.maija noteikumi Nr.401 „Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai”.

Lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2010/75/ES prasības, ir jāpieņem šādi tiesību akti:

VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

Reklamificēšanas pamatojums:
KEM 13.01.2015. vēstule
Nr. 1-13/91
I. Staņecka
14.02.2016.

NAV KLASIFICĒTS
IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

a) likumprojekts „Grozījumi likumā „Par piesārņojumu”” – likumprojekts pieņemts Ministru kabineta 2012.gada 6.novembra sēdē (sēdes protokols Nr.62, 29.§). Atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 13.novembra sēdes protokola Nr.64, 3.§ dotajam uzdevumam, precizētais likumprojekts „Grozījumi likumā „Par piesārņojumu”” tika iesniegts Valsts kancelejā 2012.gada 22.novembrī. Valsts kancelejā 2012.gada 29.novembrī likumprojektu iesniegusi Saeimā. Likumprojekts Saeimā atzīts par steidzamu un izskatīts pirmajā lasījumā 2012.gada 20.decembrī, priekšlikumu iesniegšanas termiņš uz otro lasījumu ir 2013.gada 31.janvāris;

b) Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas”” - izstrādes stadijā; izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 15.novembrī, VSS-1167;

c) Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no sadedzināšanas iekārtām” – izstrādes stadijā; izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 1.novembrī, VSS-1108;

d) Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par gaistošo organisko savienojumu emisiju ierobežošanu no iekārtām, kurās izmanto organiskos šķīdinātājus” - izstrādes stadijā; izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 1.novembrī, VSS-1107;

e) Ministru kabineta noteikumu projekts „Pamatziņojuma par augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojumu iekārtas teritorijā izstrādes kārtība un saturs” – izstrādes stadijā; izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 1.novembrī, VSS-1105.

Tieslietu ministrijas 2012.gada 16.novembra atzinumā Nr.1-9.1/1585 „Atzinums par Ministru kabineta noteikumu projektu „Pamatziņojuma par augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojumu ar bīstamām ķīmiskām vielām iekārtas teritorijā izstrādes kārtība un saturs” un tā anotāciju” norādīts, ka saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 4. un 10. pantu Ministru kabinets var izdot noteikumus tikai pamatojoties uz spēkā stājušos likumdevēja deleģējumu Ministru kabinetam izdot noteikumus. Tādēļ projekts Ministru kabinetā ir iesniedzams tikai pēc grozījumu veikšanas likumā, kurā paredzēts pilnvarojums Ministru kabinetam izdot projektu, spēkā stāšanās. Ievērojot minēto, Direktīvas 2010/75/ES prasību pārņemšana kavēsies, jo vispirms ir jāpieņem Saeimā grozījumi likumā „Par piesārņojumu” (ziņojuma 1.1.punkta a) apakšpunkts) un tikai pēc tam var iesniegt Ministru kabinetā tos noteikumu projektus, kuriem deleģējums ietverts likumprojektā.

1.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 8.jūnija Direktīva 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (turpmāk – Direktīva 2011/65/ES), kuras pārņemšanas termiņš iestāsies 2013.gada 2.janvārī.

Šobrīd saistībā ar Direktīvas 2011/65/ES prasību pārņemšanu VIPPS paziņots Ķīmisko vielu likums.

Lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2011/65/ES prasības, ir jāpieņem Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par ķīmisko vielu lietošanas ierobežojumiem elektriskajās un elektroniskajās iekārtās” - izstrādes stadijā; izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 8.novembrī, VSS-1135. Plānots, ka noteikumu projekts tiks iesniegts Valsts kancelejā līdz 2013.gada 1.februārim.

1.3. Komisijas 2012.gada 9.februāra Direktīva 2012/2/ES, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/8/EK, lai iekļautu tās I pielikumā aktīvās vielas vara (II) oksīdu, vara (II) hidroksīdu un bāzisko vara karbonātu (turpmāk – Direktīva 2012/2/ES), kuras pārņemšanas termiņš iestāsies 2013.gada 31.janvārī.

Lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2012/2/ES prasības, ir pieņemti Ministru kabineta 2012.gada 20.novembra noteikumi Nr.780 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.184 „Prasības darbībām ar biocīdiem””. 2012.gada 27.novembrī šie noteikumi paziņoti Eiropas Komisijai (turpmāk – Komisija).

1.4. Komisijas 2012.gada 9.februāra Direktīva 2012/3/ES, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/8/EK, lai iekļautu tās I pielikumā aktīvo vielu bendiokarbu (turpmāk - Direktīva 2012/3/ES), kuras pārņemšanas termiņš iestāsies 2013.gada 31.janvārī.

Lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2012/2/ES prasības, ir pieņemti Ministru kabineta 2012.gada 20.novembra noteikumi Nr.780 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.184 „Prasības darbībām ar biocīdiem””. 2012.gada 27.novembrī šie noteikumi paziņoti Komisijai.

1.5. Komisijas 2012.gada 6.jūlija Direktīva 2012/20/ES, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/8/EK, lai iekļautu tās I pielikumā aktīvo vielu flufenoksuronu izmantošanai 8. veida produktos (turpmāk – Direktīva 2012/20/ES), kuras pārņemšanas termiņš iestāsies 2013.gada 31.janvārī.

Lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2012/2/ES prasības, ir pieņemti Ministru kabineta 2012.gada 20.novembra noteikumi Nr.780 „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.184 „Prasības darbībām ar biocīdiem””. 2012.gada 27.novembrī šie noteikumi paziņoti Komisijai.

VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

2. Informācija par direktīvām, par kurām uzsāktas un turpinātas pārkāpuma procedūras lietas

2.1. Pārkāpumu procedūras lietas (pēc būtības) formālā paziņojuma stadijā, kuras pret Latviju uzsāktas laika periodā no 2012.gada 1.februāra līdz 2012.gada 1.oktobrim

2.1.1. Pārkāpuma procedūras lieta Nr. 2008/4394. Pārkāpuma procedūras lieta uzsākta par to, ka Latvija nav izpildījusi savas saistības, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 7.marta Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (turpmāk – Direktīva 2002/20/EK) 12.panta 1.punkta - uzlikt administratīvus maksājumus individuāliem uzņēmumiem objektīvā, caurskatāmā un samērīgā veidā.

Nostāja uz papildu formālo paziņojumu šajā pārkāpuma procedūras lietā ir apstiprināta 2012.gada 24.jūlija Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.41; 66.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija daļēji atzina pārkāpumu un norādīja, ka, lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2002/20/EK prasības, nepieciešams izdarīt grozījumus Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumos Nr.1236 „Noteikumi par valsts akciju sabiedrības „Elektronisko sakaru direkcija” publisko maksas pakalpojumu cenrādi un samaksas kārtību”.

Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumos Nr.1236 „Noteikumi par valsts akciju sabiedrības „Elektronisko sakaru direkcija” publisko maksas pakalpojumu cenrādi un samaksas kārtību” tika izsludināti 2012.gada 11.oktobra Valsts sekretāru sanāsmē (VSS-1029). Ministru kabineta noteikumi Nr.828 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumos Nr.1236 "Noteikumi par valsts akciju sabiedrības "Elektronisko sakaru direkcija" publisko maksas pakalpojumu cenrādi un samaksas kārtību"" pieņemti 2012.gada 4.decembrī. Iesniegts paziņošanai VIPPS 2013.gada 15.janvarī. Vienlaikus Komisijas konstatēto trūkumu novēršanai plānots izdarīt grozījumus Elektronisko sakaru likumā. Attiecīgais likumprojekts izsludināts 2012.gada 25.oktobra Valsts sekretāru sanāsmē (VSS-1070). Plānota starpministriju sanāksme par likumprojektu.

2.1.2. Pārkāpuma procedūras lieta Nr. 2010/2175. Pārkāpuma procedūras lieta tika uzsākta par to, ka Latvijas tiesību aktos nav pareizi pārņemtas prasības, kas ietvertas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Direktīvā 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā 2004/35/EK (turpmāk – Direktīva 2006/21/EK).

Nostāja uz papildu formālo paziņojumu šajā pārkāpuma procedūras lietā ir apstiprināta 2012. gada 26. jūnija Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.36; 74.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija daļēji atzina pārkāpumu un norādīja, ka VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

nodrošinās, lai līdz 2012.gada 30.oktobrim tiktu izdarīti nepieciešamie grozījumi nacionālajos tiesību aktos, lai pareizi pārņemtu Direktīvas 2006/21/EK 3.panta 1.punkta, 5.panta 1.punkta, 5.panta 2.punkta c) apakšpunkta pirmās daļas, 5.panta 3.punkta a) apakšpunkta pirmā ievilkuma, 5.panta 3.punkta b) apakšpunkta, 6.panta 4.punkta pirmās daļas, 6.panta 5.punkta pirmās un otrās daļas, 7.panta 1.punkta pirmās daļas, 8.panta 3., 4. un 5.punkta, 12.panta 6.punkta, 13.panta 1.punkta a) apakšpunkta, 16.panta 1.punkta pirmās daļas, I pielikuma 2.punkta 10.apakšpunkta un II pielikuma 3.punkta prasības.

2012.gada 1.oktobrī tika saņemts Komisijas paziņojums par to, ka pārkāpuma procedūras lieta 2010/2175 tiek turpināta papildu argumentētā atzinuma stadijā. Nostāja uz papildus argumentēto atzinumu šajā pārkāpuma procedūras lietā ir apstiprināta 2012.gada 27.novembra Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.66; 51.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija atzina pārkāpumu un norādīja, ka nodrošinās, lai līdz 2013.gada 1.martam tiktu izdarīti nepieciešamie grozījumi likumā „Par zemes dzīlēm” un Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumos Nr.470 „Derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība”.

Priekšlikums grozījumiem likumā „Par zemes dzīlēm” (reģ.nr.418/Lp11) iesniegts Saeimā uz otro lasījumu 2012.gada 6.decembrī. Likumprojekts pieņemts otrajā lasījumā 2012.gada 20.decembrī. Priekšlikumu iesniegšanas uz trešo lasījumu termiņš bija 2013.gada 10.janvāris.

Pēc grozījumu likumā „Par zemes dzīlēm” pieņemšanas tiks iesniegti Valsts kancelejā grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumos Nr.470 „Derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība” (VSS-991).

2.1.3. Pārkāpuma procedūras lieta Nr. 2012/2015. Pārkāpuma procedūras lieta uzsākta par to, ka Latvija nav izpildījusi savas saistības, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 23.oktobra Direktīvas 2007/60/EK par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (turpmāk - Direktīva 2007/60/EK).

Nostāja uz formālo paziņojumu šajā pārkāpuma procedūras lietā tika apstiprināta 2012.gada 22.maija Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.28; 39.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija atzina pārkāpumu un norādīja, ka, lai pārņemtu Direktīvas 2007/60/EK prasības nacionālajos tiesību aktos, 2012.gada 20.martā Ministru kabinetā tika pieņemti Ministru kabineta 2012.gada 20.marta noteikumi Nr.195 „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumos Nr.1354 „Noteikumi par sākotnējo plūdu riska novērtējumu, plūdu kartēm un plūdu riska pārvaldības plānu”” (Komisijai paziņots 2012.gada 22.martā, izmantojot VIPPS). Lai novērstu atlikušos trūkumus, tika sagatavots likumprojekts grozījumiem Ūdens apsaimniekošanas likumā. 2012.gada 22.novembrī pieņemti grozījumi Ūdens apsaimniekošanas likumā (stājās spēkā

26.12.2012.). Komisijai par pieņemtajiem grozījumiem paziņots 2012.gada 19.decembrī. Paredzams, ka šī pārkāpuma procedūras lieta tiks izbeigta.

2.1.4. Pārkāpuma procedūras lieta Nr. 2012/2083. Pārkāpuma procedūras lieta uzsākta par to, ka Latvija nav izpildījusi savas saistības, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 30.novembra Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību (turpmāk – Direktīva 2009/147/EK).

Nostāja uz formālo paziņojumu šajā pārkāpuma procedūras lietā tika apstiprināta 2012. gada 26. jūnija Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.36; 73.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija daļēji atzina pārkāpumu un norādīja, ka nodrošinās, lai līdz 2012.gada 21.decembrim tiktu izdarīti nepieciešamie grozījumi nacionālajos tiesību aktos, lai pareizi pārņemtu Direktīvas 2009/147/EK 7. un 9.panta prasības.

2012.gada 1.oktobrī tika saņemts Komisijas paziņojums par to, ka pārkāpuma procedūras lieta 2012/2083 tiek turpināta argumentētā atzinuma stadijā, jo Komisijas ieskatā Latvijas piedāvātie tiesību aktu grozījumu projekti pilnībā nenovērš konstatētos pārkāpumus.

2012.gada 27.novembrī Ministri kabinets apstiprināja nostāju šajā lietā, atzīstot neprecīzu pārņemšanu. Ņemot vērā argumentētajā atzinumā veikto Komisijas analīzi par ierosināto normatīvo aktu atbilstību Direktīvas 2009/147/EK 7. un 9.panta prasībām, ir izdarīti grozījumi Medību likumā un Sugu un biotopu aizsardzības likumā. Lai pilnībā pārņemtu Direktīvas 2009/147/EK normas tiks izdarīti grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 21.decembra noteikumos Nr.1165 „Kārtība, kādā izsniedz atļaujas nemedājamo sugu indivīdu iegūšanai, ievieš Latvijas dabai neraksturīgas savvaļas sugas (introdukcija) un atjaunojamo sugu populāciju dabā (reintrodukcija)” un arī Ministru kabineta 2003.gada 23.decembra noteikumos Nr.760 „Medību noteikumi”. Grozījumus plānots izsludināt Valsts sekretāru sanāksmē līdz 2013.gada 24.janvārim.

2.1.5. Pārkāpuma procedūras lieta Nr.2012/2163. Pārkāpuma procedūras lieta uzsākta par to, ka Latvija nav izpildījusi savas saistības, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra Direktīvas 2006/118/EK par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos.

Pārkāpuma procedūras lieta Nr.2012/2163 tika saņemta 2012.gada 1.oktobrī. Latvijas nostāja pārkāpumu procedūras lietā apstiprināta 2012.gada 27.novembra Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.66; 45.§) un tiks iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija atzina pārkāpumu un norādīja, kas tā pilnīgai novēršanai jau sagatavoti projekti grozījumiem trīs Ministru kabineta noteikumos. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumos Nr. 92 „Prasības virszemes ūdeņu, pazemes

VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei” tika izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 11.oktobrī (VSS-1026) un 2012.gada 18.decembrī Ministru kabineta sēdē pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.945 "Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumos Nr.92 "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei". Komisijai par grozījumiem paziņots 2013.gada 7.janvārī. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 13.janvāra noteikumos Nr.42 „Noteikumi par pazemes ūdens resursu apzināšanas kārtību un kvalitātes kritērijiem” tika izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 11.oktobrī (VSS-1027) un 2012.gada 18.decembrī Ministru kabineta sēdē pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.944 "Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 13.janvāra noteikumos Nr.42 "Noteikumi par pazemes ūdens resursu apzināšanas kārtību un kvalitātes kritērijiem". Komisijai par grozījumiem paziņots 2013.gada 7.janvārī.

Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 22.janvāra noteikumos Nr.34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2012.gada 15.novembrī (VSS-1168) un līdz 2013.gada 21.janvārim tiks iesniegts Valsts kancelejā.

2.2. Pārkāpuma procedūru lietas, kuras pret Latviju uzsāktas līdz 2012.gada 1.februārim (argumentētā atzinuma stadija, iespējami riski)

Pārkāpuma procedūras lieta Nr.2008/2195. Pārkāpuma procedūras lietā Latvija ir saņēmusi Komisijas 2011.gada 17.februāra argumentēto atzinumu, kurā norādīts, ka Latvija nav izpildījusi savas saistības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 21.maija Direktīvas 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (turpmāk – Direktīva 2008/50/EK) 13. panta 1. punktu attiecībā uz gaisa kvalitātes zonu LV0001 „Rīga”. Tāpat Latvija nav izpildījusi savas saistības saskaņā ar Direktīvas 2008/50/EK 13.panta 1.punktu arī attiecībā uz gaisa kvalitātes zonu LV0002 „Latvija”. Visbeidzot Komisija secina, ka saskaņā ar jaunāko informāciju, ko ir sniegušas Latvijas iestādes, gaisa kvalitātes zonās LV0001 „Rīga” un LV0002 „Latvija” joprojām tiek pārsniegti daļiņu PM₁₀ pieļaujamie dienas robežlielumi, kas noteikti Direktīvas 2008/50/EK XI pielikumā, un ka tādējādi Latvija joprojām neizpilda Direktīvas 2008/50/EK 13.panta 1.punkta prasības.

Nostāja šajā pārkāpuma procedūras lietā ir apstiprināta 2011.gada 5.aprīļa Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.22; 49.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija norādīja, ka Latvijas Pastāvīgā pārstāvniecība Eiropas Savienībā saskaņā ar Direktīvas 2008/50/EK 27.pantu ne vēlāk kā līdz 2011.gada 20.aprīlim oficiāli iesniegs Komisijai ziņojumu par gaisa kvalitātes stāvokli Latvijā 2010.gadā, kurā sniegta informācija par daļiņu PM₁₀ koncentrāciju, kā arī par dabisko avotu un ceļu kaisīšanas ar sāli/smiltīm radīto daļiņu PM₁₀ pienesuma līmeni. Papildus

VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

Latvija neatzīst, ka attiecībā uz gaisa kvalitātes zonu LV0002 „Latvija” ir pārkāptas Direktīvas 2008/50/EK 13.panta 1.punktā noteiktās prasības. Latvija 2011.gada 30.martā oficiāli iesniedza Komisijai datus par daļiņu PM_{10} piesārņojuma līmeni 2010.gadā, kas apstiprina to, ka zonā „Latvija” pārsniegumi nav konstatēti, bet zonā „Rīga” piesārņojums ar daļiņām PM_{10} pēdējo gadu laikā ir manāmi samazinājies un liela daļa no šī piesārņojuma rodas dēļ atkārtotas daļiņu PM_{10} izklīdēšanās pēc ceļu nokaisīšanas ar sāli/smiltīm ziemā.

Problēmas apraksts:

Sākot ar 2005.gadu, Rīgā novērojams paaugstināts gaisa piesārņojums ar putekļiem jeb daļiņām (PM_{10} , $PM_{2,5}$) un slāpekļa dioksīdu (NO_2). Atbilstība Direktīvas 2008/50/EK un Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktajiem robežlielumiem **nav nodrošināta arī 2011.gadā**. 2012.gada pirmajos deviņos mēnešos Brīvības ielā PM_{10} robežlielums ir pārsniegts jau 54 reizes (gada laikā atļauts pārsniegt tikai 35 reizes).

Galvenais priekšnoteikums, lai sasniegtu atbilstību noteiktajiem normatīviem ir realizēt 2011.gada 7.jūnijā apstiprinātajā Rīgas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā 2011.-2015.gadam (turpmāk – gaisa rīcības programma) iekļautos pasākumus. Īpaša uzmanība jāpievērš transporta sektora pasākumu realizēšanai, jo lielāko daļu no gaisa piesārņojuma rada tieši transports (NO_2 – 70%, PM_{10} – 50%). Šo pasākumu īstenošanu Latvija ir solījusi veikt, atbildot uz argumentēto atzinumu pārkāpuma procedūras ietvaros.

Līdz šim Rīgas dome pēc VARAM atkārtotiem pieprasījumiem^[1] nav sniegusi informāciju par konkrētiem transporta plūsmu optimizēšanas un sabiedriskā transporta tīkla pieejamības uzlabošanas un efektivitātes paaugstināšanas pasākumiem, kurus plānots realizēt laikā līdz 2015.gadam. Rīgas dome ir informējusi, ka netiek plānots veikt Satiksmes ministrijas izstrādātajā Rīgas un Pierīgas mobilitātes plānā (apstiprināts Satiksmes ministrijā 2011.gadā) minētos transporta sektora pasākumus un, ka par atsevišķu citos sektoros veicamo pasākumu īstenošanu nav skaidrības.

Gaisa rīcības programmas izpildes uzraudzību apgrūtina tas, ka rīcības programmā:

- nav minēts kā konkrēti tiks veikta transporta plūsmu optimizēšana;
- nav minēti konkrēti pasākumu izpildes termiņi, kā arī to īstenošanai nepieciešamais finansējums un tā avots.

[1] 2011.gada 5.aprīlī MK sēdes protokolā Nr.22, 49.§ „LR nostājas „Par Eiropas Komisijas 2011.gada 17.februāra argumentēto atzinumu pārkāpuma procedūras lietā Nr.2008/2195” projekts” noteikts, ka Rīgas domei reizi ceturksnī jāinformē VARAM par rīcības programmā iekļauto pasākumu izpildi. VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

2012.gada sākumā VARAM ir lūgusi Rīgas domi precizēt izstrādāto gaisa rīcības programmu, norādot tajā konkrētus pasākumus, kas tiks realizēti transporta sektorā un to īstenošanas laika grafiku, kā arī svītrot pasākumus, kas līdz 2015.gadam netiks īstenoti un tos aizstāt ar citiem tikpat efektīviem pasākumiem, kas ļaus līdz 2015.gadam novērst pārkāpumu. Rīgas dome informēja, ka gaisa rīcības programma tiek īstenota atbilstoši pieejamajam finansējumam un ka to pārskatīt nav nepieciešams.

2012.gada 2. un 20.jūlijā tika organizēta sanāksme, kurā panākta vienošanās, ka Rīgas dome līdz 2012.gada septembra vidum ir gatava atrast finansējumu gaisa rīcības programmas atjaunošanai un precizēšanai. VARAM vairākkārtīgi ir norādījusi uz steidzama risinājuma nepieciešamību.

2012.gada 26.septembrī un 2.novembrī nosūtīta vēstule Rīgas domei ar lūgumu iesniegt informāciju par padarīto un detalizētu gaisa rīcības programmas pārskatīšanas laika grafiku. Atbildes vēstulēs 2012.gada 11.oktobrī un 16.novembrī Rīgas dome informē, ka uzsākta vides jomas kompetenču un funkciju pārdale starp Rīgas domes struktūrvienībām, tādēļ jautājuma virzība par gaisa rīcības programmas precizēšanu ir iekavējusies. Pēc kompetenču sadales tiks risināts jautājums par gaisa rīcības programmas grozījumu veikšanai nepieciešamā finansējuma piešķiršanu.

Ievērojot minēto, var konstatēt, ka gaisa rīcības programmas pārskatīšana ir atlikta un nav zināmi termiņi, kad tas tiks veikts, tādējādi netiek risinātas gaisa kvalitātes problēmas transporta noslodzes ielās, kā arī VARAM nav pārliecības, ka Rīgas dome spēs nodrošināt gaisa kvalitātes uzlabošanos un nodrošināt atbilstību Direktīvas 2008/50/EK noteiktajām prasībām.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvji plāno tikties ar Rīgas domes priekšsēdētāju, lai pārrunātu jautājumus par to, kad Rīgas dome pārskatīs gaisa rīcības programmu un spēs nodrošināt gaisa kvalitātes uzlabošanos un nodrošināt atbilstību Direktīvas 2008/50/EK noteiktajām prasībām.

2.3. Pārkāpuma procedūras lietas, kuras pret Latviju uzsāktas līdz 2012.gada 1.februārim (formālā paziņojuma stadija, paredzams, ka tiks izbeigtas)

2.3.1. Pārkāpuma procedūras lieta Nr. 2010/0142. Pārkāpuma procedūras lieta uzsākta par to, ka Latvija nebija savlaicīgi paziņojusi par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvas 2009/29/EK, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza, lai uzlabotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu (turpmāk – Direktīva 2009/29/EK) prasību pārņemšanu, kuras bija jāpārņem līdz 2009.gada 31.decembrim.

VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

Nostāja šajā pārkāpuma procedūras lietā ir apstiprināta 2010.gada 16.marta Ministru kabineta sēdē (prot.Nr.14; 54.§) un iesniegta Komisijā. Nostājā Latvija atzina pārkāpumu. Direktīvas 2009/29/EK prasības nacionālajos tiesību aktos tika pārņemtas, izdarot grozījumus likumā „Par piesārņojumu” (Komisijai paziņots 2010.gada 8.jūlijā, izmantojot VIPPS).

Paredzams, ka šī pārkāpuma procedūras lieta tiks izbeigta, jo Latvija ir pilnībā pārņēmusi tās Direktīvas 2009/29/EK prasības, kuras bija jāpārņem līdz 2009.gada 31.decembrim.

2.3.2. Pārkāpuma procedūras lieta Nr.2011/0881. Pārkāpuma procedūras lieta tika uzsākta par to, ka Latvija nebija savlaicīgi paziņojusi Komisijai par pasākumiem, kādi veikti saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvas 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr.1013/2006 (turpmāk – Direktīva 2009/31/EK) prasību pārņemšanu.

Nostāja uz formālo vēstuli šajā pārkāpuma procedūras lietā tika apstiprināta 2011.gada 30.augusta Ministru kabineta sēdē (prot. Nr.50; 69. §) un iesniegta Komisijā.

Direktīvas 2009/31/EK prasības pilnībā pārņemtas, pieņemot Ministru kabineta 2011.gada 11.oktobra noteikumus Nr.780 „Oglekļa dioksīda plūsmas transportēšanas kārtība” (Komisijai paziņots 2011.gada 18.oktobrī, izmantojot VIPPS), likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (Eiropas Komisijai paziņots 2011.gada 21.decembrī, izmantojot VIPPS), Ministru kabineta 2011.gada 13.decembra noteikumus Nr.961 „Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 20.augusta noteikumos Nr.379 „Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem”” (Komisijai paziņots 2011.gada 29.decembrī, izmantojot VIPPS) un Ministru kabineta 2011.gada 13.decembra noteikumus Nr.962 „Grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumos Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi”” (Komisijai paziņots 2011.gada 29.decembrī, izmantojot VIPPS).

Paredzams, ka šī pārkāpuma procedūras lieta tiks izbeigta, jo Latvija, pieņemot minētos tiesību aktus, ir pilnībā pārņēmusi Direktīvas 2009/31/EK prasības.

3. Noslēguma jautājums

Attiecībā uz direktīvu ieviešanu, kas izriet no Latvijas pievienošanās Eiropas Savienībai pārejas noteikumu saistību nosacījumiem, VARAM ir sniegusi informāciju Pārresoru koordinācijas centram par nepieciešamo VARAMZino_150113_direktivas; Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības direktīvu pārņemšanas gaitu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetences jomās

finansējuma apjomu Nacionālā attīstības plāna izstrādes procesā. Paredzams, ka lielākais risks neizpildīt direktīvu ieviešanas prasības ir saistīts ar ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības nozarēm. Vienlaikus augsts risks neizpildīt direktīvu prasības ir gaisa piesārņojuma jomā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs

E.Sprūdžs

Vīza:
valsts sekretārs

A.Antonovs

15.01.2013., 16:30
3103
D.Šatrovska
67026521
dace.satrovska@varam.gov.lv

